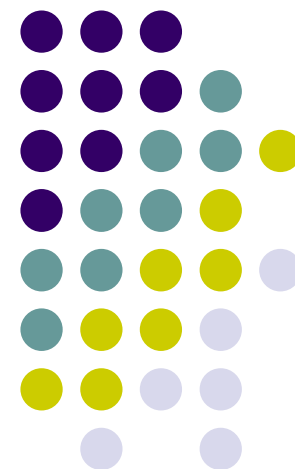

**“AZƏRBAYCANDA KİÇİK
SAHİBKARLIĞIN İNKİŞAFINA DƏSTƏK”
LAYİHƏSİ**

**500 QADIN KİÇİK SAHİBKARLIQ
SUBYEKTİ ARASINDA KEÇİRİLMİŞ
SORĞUNUN NƏTİCƏLƏRİ**

BAKI 2018

Sorğu haqqında

- **Layihənin adı:**

“Azərbaycanda Kiçik Sahibkarlığın
İnkişafına Dəstək”

- **Araşdırmanın tarixi:**

24 sentyabr – 15 oktyabr 2018-ci il

- **Respondentlərin sayı:**

500 nəfər

Sorğu haqqında

Respondentlərin coğrafi bölgüsü

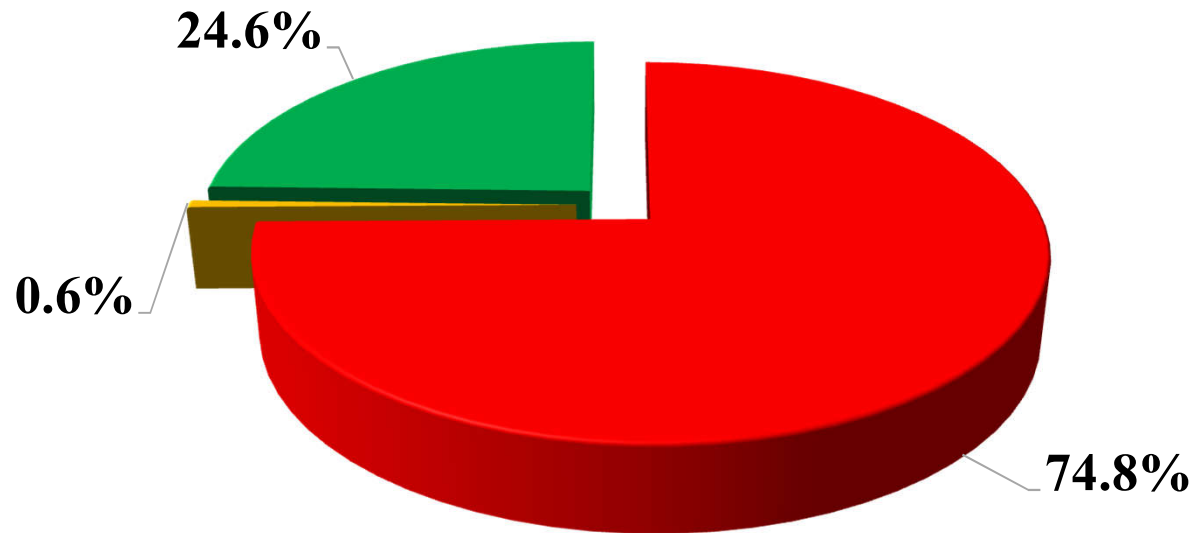
№	İqtisadi rayon	Respondentlərin sayı
1.	Bakı	190
2.	Abşeron	29
3.	Gəncə-Qazax	81
4.	Şəki-Zaqatala	37
5.	Lənkəran	32
6.	Quba-Xaçmaz	31
7.	Aran	88
8.	Dağlıq Şirvan	12
	Cəmi	500

Sahibkarlıqla məşqul olmağınızın səbəbləri hansılardır?

		Sayı	Faiz
1	Ailə/öz büdcənizə əlavə dəstək vermək	298	44,6
2	Bu fəaliyyəti sevirəm	271	40,6
3	Başqa bir şey bacarmıram	97	14,5
4	Maliyyə çatışmazlığı	2	0,3
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	668	

Sahibkarlıq fəaliyyətiniz hansı formada həyata keçirilir?

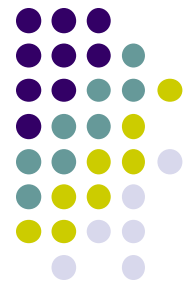
- Hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən sahibkar
- Hüquqi şəxs
- Qeydiyyatsız

Qadınlar sahibkarlıq fəaliyyətinə başladıkları zaman hansı çətinliklərlə üzləşir?

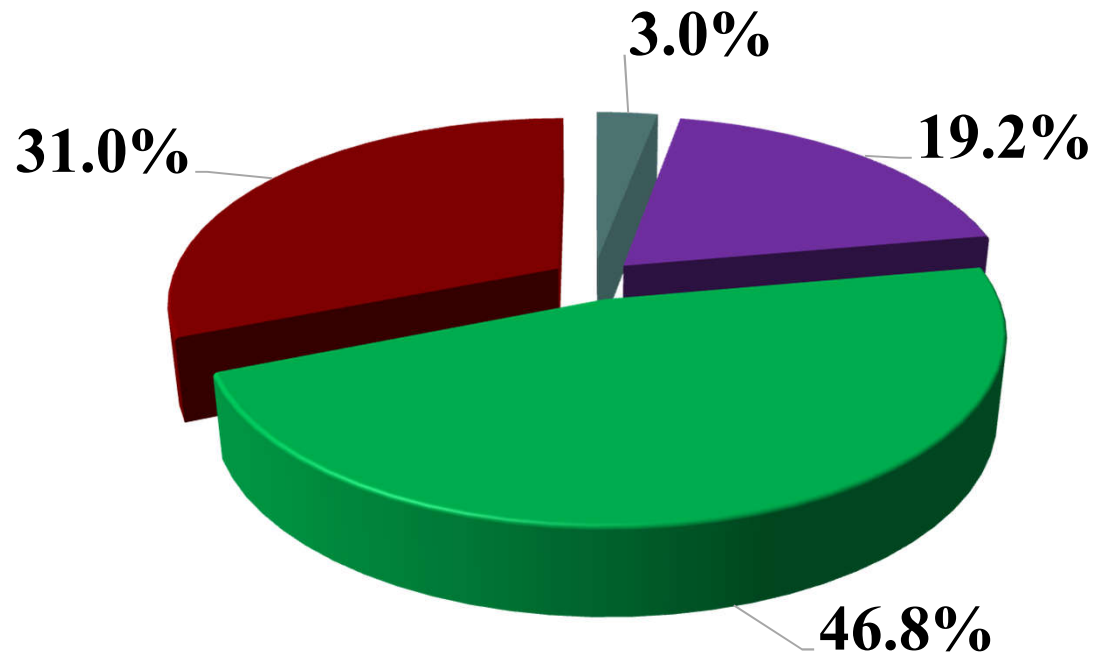
		Sayı	Faiz
1	Ailə etirazı	309	56,1
2	Maliyyə çatışmazlığı	199	36,1
3	Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli xüsusi biliklərin azlığı	42	7,6
4	İctimai qınaq	1	0,2
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	551	

Son ildə hansı çətinliklərlə daha tez-tez üzləşirsiniz?

		Sayı	Faiz
1	Maliyyə çatışmazlığı	259	33,6
2	Kadr çatışmazlığı	178	23,1
3	Ədalətsiz rəqabət	111	14,4
4	Vergi yükünün ağırlığı	109	14,1
5	Sahibkarlığı tənzimləyən qanunvericiliyin ağırlığı	70	9,1
6	Dövlət qurumlarının müdaxiləsi	44	5,7
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	771	

Sizcə Azərbaycanda sahibkarlıq mühiti kimlər üçün daha əlverişlidir?

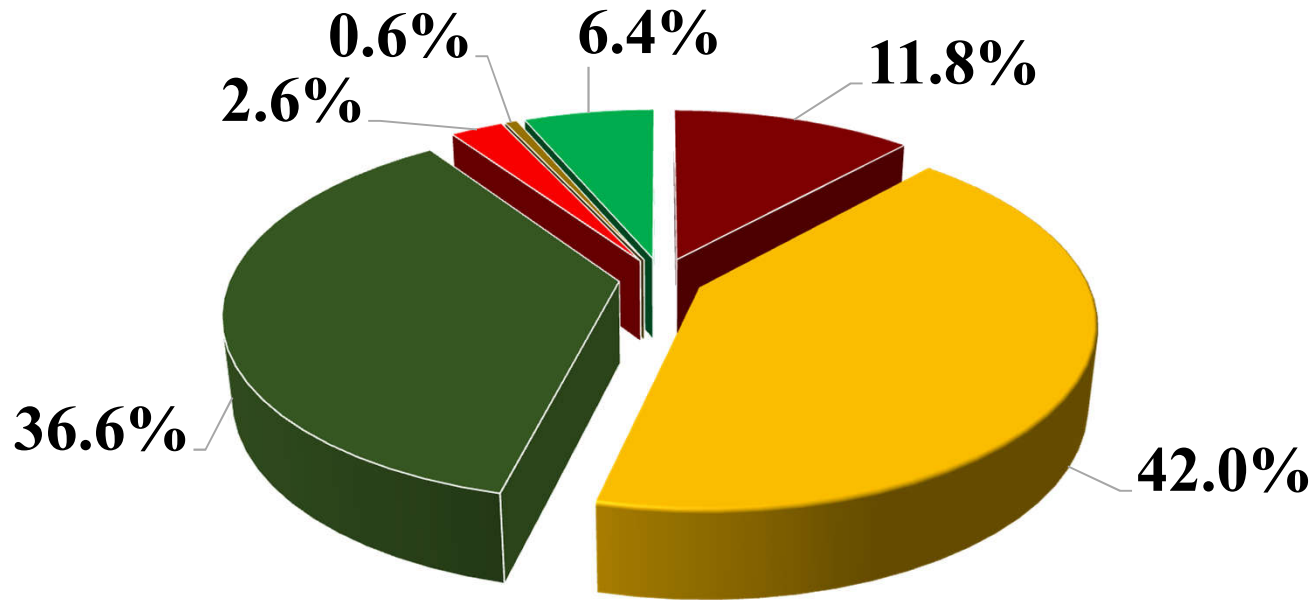
■ Kişilər

■ Qadınlar

■ Fərqi yoxdur, mühit eynidir

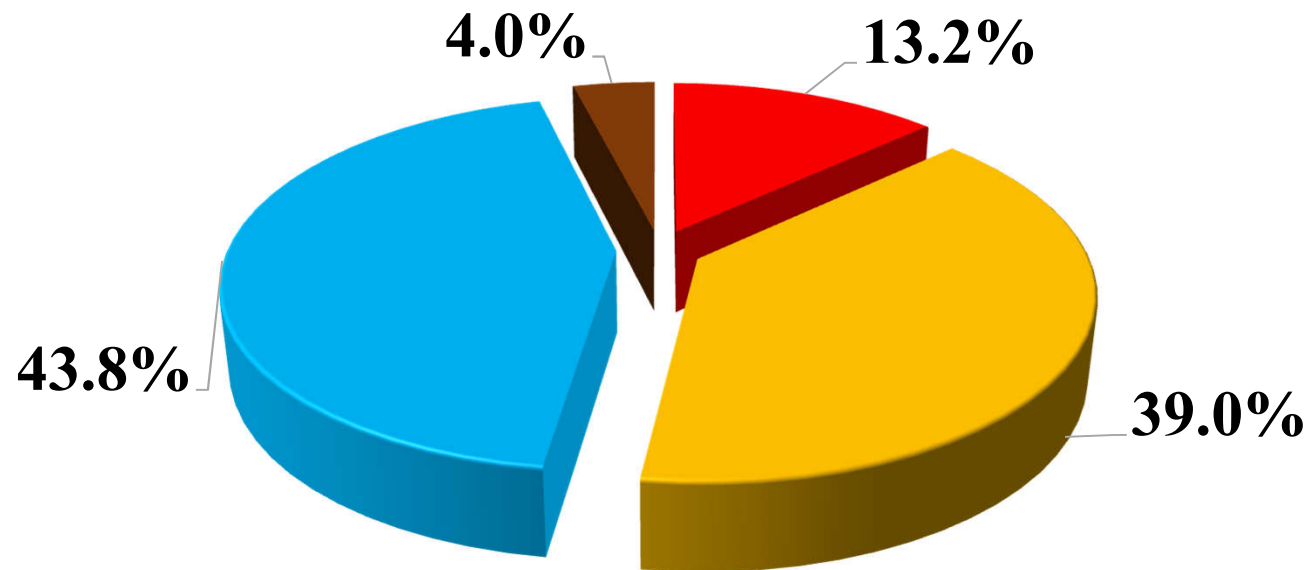
■ Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Biznesiniz üçün mövcud durum necə qiymətləndirirsiniz?

- Olduqca əlverişli
- Nə yaxşı, nə pis
- Olduqca əlverişsiz
- Əlverişli
- Əlverişsiz
- Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Son bir ildə biznesiniz genişləniibmi?

- Bəli, xeyli
- Qismən
- Nə artmayıb, nə də azalmayıb
- Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

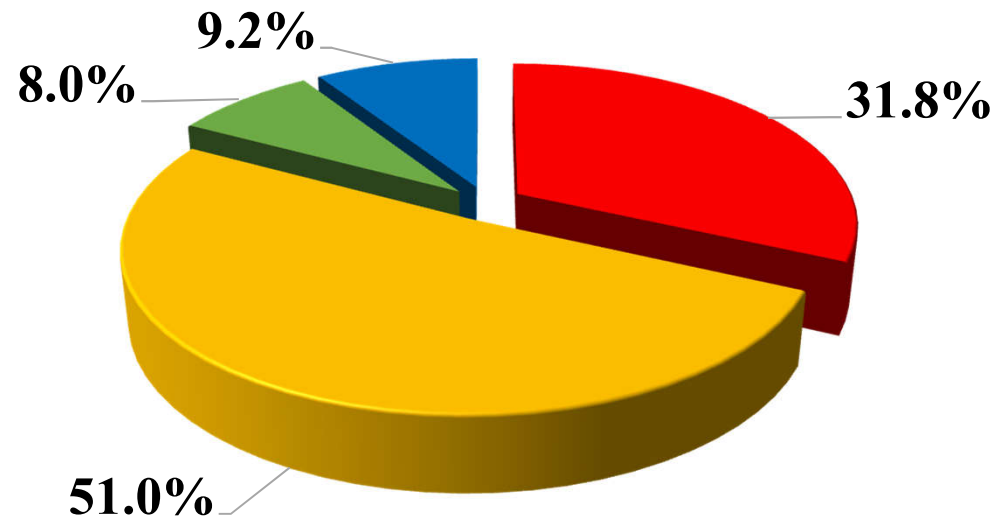
Son bir ildə dövlət orqanlarından Sizin ofisə yoxlama məqsədi ilə tez-tezmi gəlirlər?

	Nazirlik və ya digər dövlət qurumu	Ən azı həftədə bir dəfə	Ən azı ayda bir dəfə	Ən azı yarım ildə bir dəfə	Ən azı ildə bir dəfə	Olmayıb
1	Vergilər Nazirliyi		4	29	33	434
2	İqtisadi İnkişaf Nazirliyi		1		2	497
3	Fövqəladə Hallar Nazirliyi		1	4	4	491
4	Azərbaycan Respublikasının Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi			2	2	496
5	Polis		2	38	20	440
6	Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti			5	3	492
7	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi			2	5	493
8	Rayon İcra Hakimiyyəti		6	33	18	443
9	Sanitar-Epidiomoloji qurumlarından		7	22	23	448
10	Digər					

2016-cı ilin əvvəlindən korrupsiyanın azaldılması məqsədilə ölkə rəhbərliyi tərəfindən atılan addımların nəticəsində rüşvət tələblərinin azalmasını artıq hiss edirsinizmi?

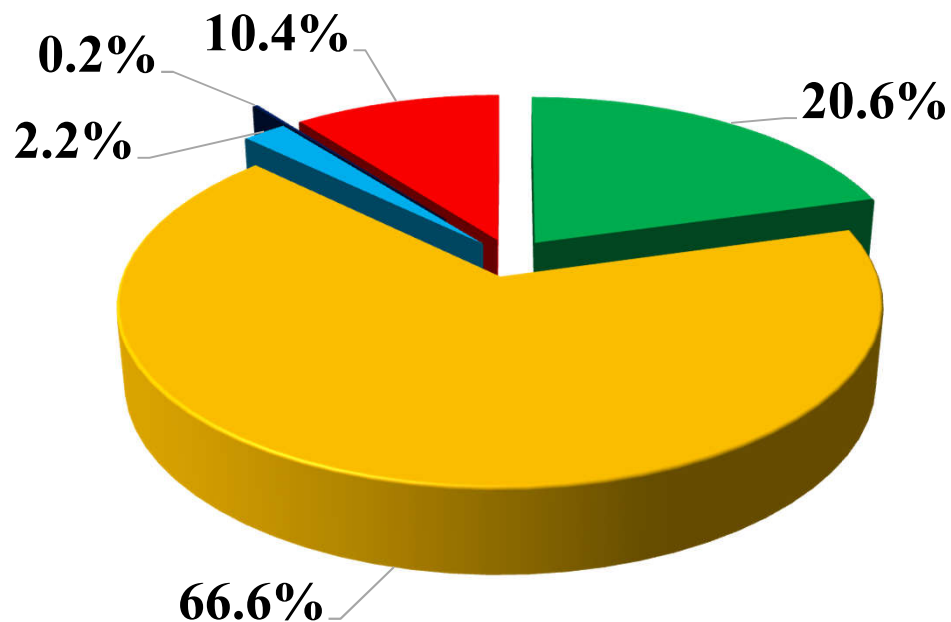
■ Bəli, vəziyyət xeyli yaxşılaşıb

■ Vəziyyət qismən yaxşılaşıb

■ Dəyişiklik hələ hiss olunmur

■ Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Siz son bir ildə işlədiyiniz iqtisadiyyat sektorunda rəqabət şərtlərini necə qiymətləndirirsiniz?

■ Tam ədalətli

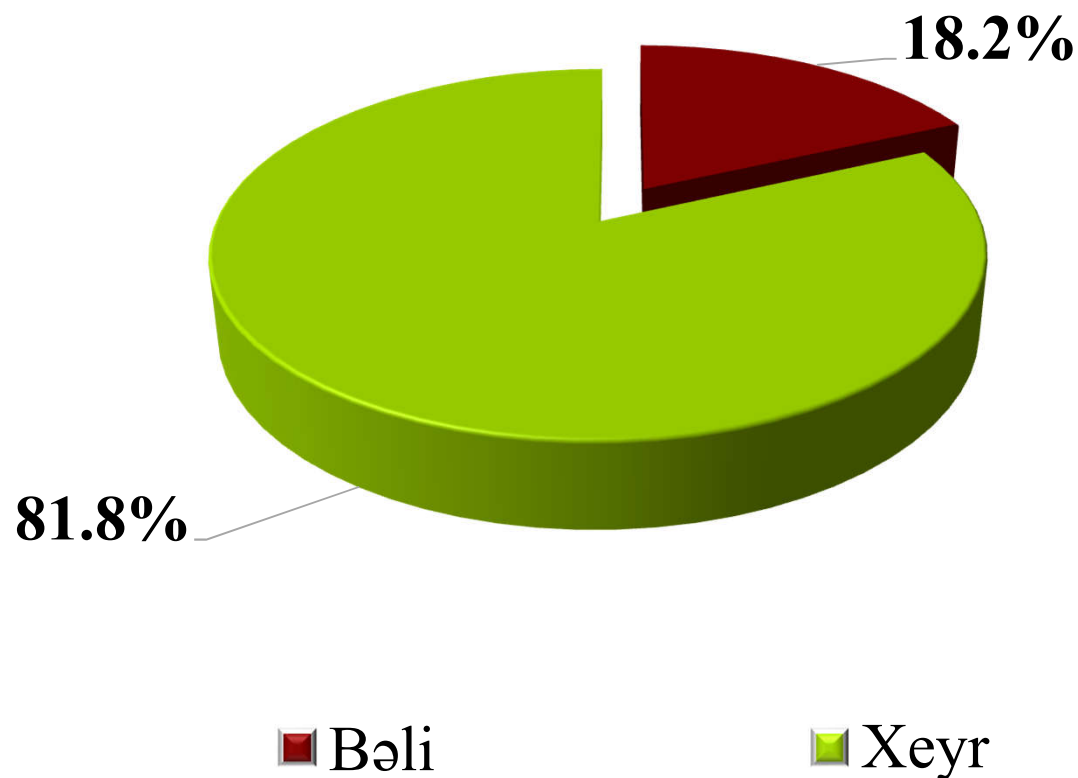
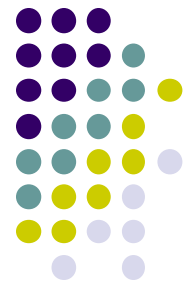
■ Qismən ədalətli

■ Qismən ədalətsiz

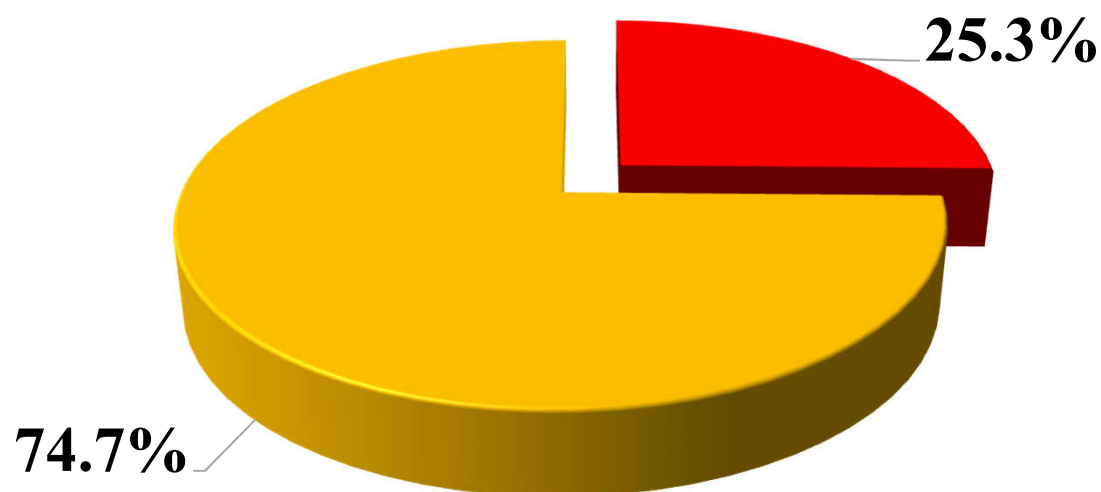
■ Tam ədalətsiz

■ Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Sizin fəaliyyət praktikanızda son bir ildə lisenziya əldə edilməsi olubmu?

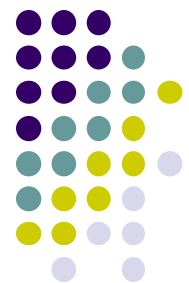
Lisenziya almaq Sizə çətinmi olub?

 Bəli

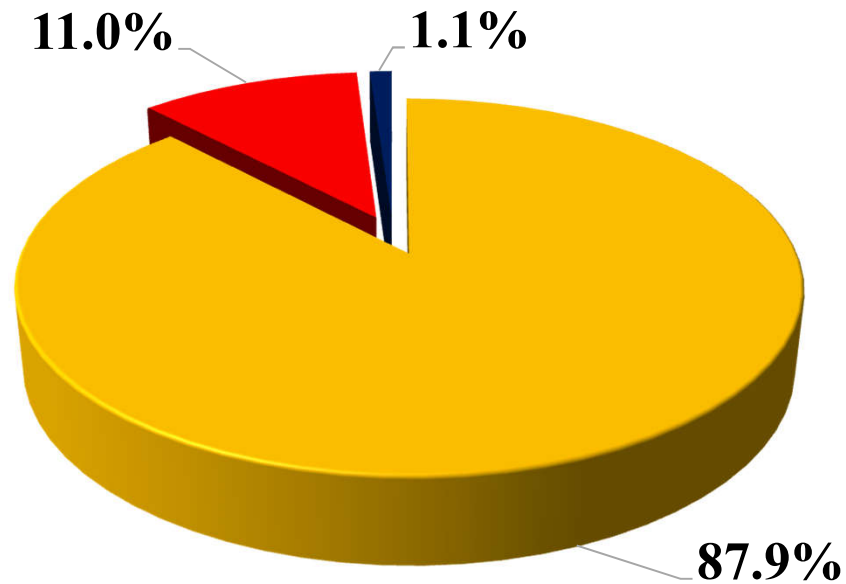
 Xeyr

Çətinliklər nədən ibarət olub?

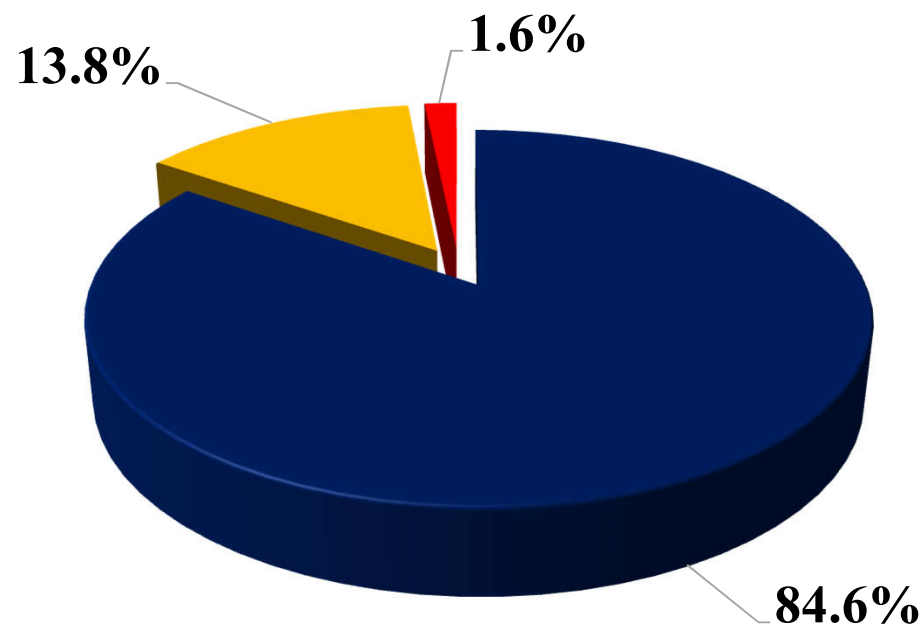
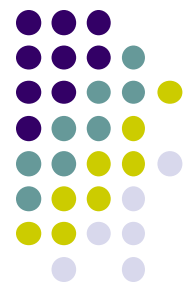
		Sayı	Faiz
1	Lisenziyanın alınması üçün çox vaxtın sərf olunması	16	34,8
2	Qaydalar birmənalı və aydın deyil	14	30,4
3	Lisenziya verən qurumda süründürməçilik	11	23,9
4	Lisenziya almaq üçün müxtəlif dövlət qurumlarından arayış xarakterli sənədlərin toplanması	5	10,9
	Cəmi respondent sayı	23	
	Cəmi cavab sayı	46	

Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün lisenziya və ya hər hansı icazə almaq rüsvətsiz mümkündürmü?

■ Bəli ■ Bəli, lakin asan deyil, çox vaxt və əsəb itirirsən ■ Xeyr

Biznesiniz üçün maliyyə vəsaiti tələb olunanda bir qayda olaraq onu hansı mənbədən əldə edirsiniz?

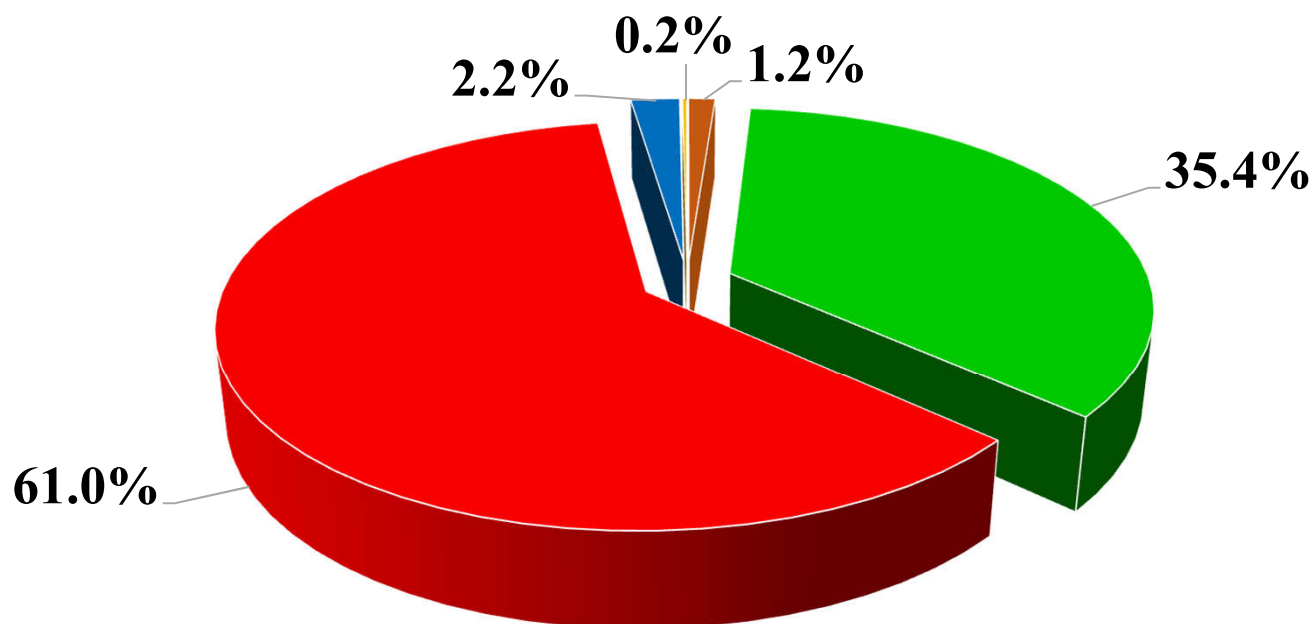
■ Banklardan ■ Dost-tanışdan ■ Öz imkanlarım hesabına

Bankların təklif etdiyi kreditlərin şərtlərində sizi nə qane etmir?

		Sayı	Faiz
1	İllik faiz dərəcələri yüksəkdir	484	71,2
2	Zamin tələb edirlər	105	15,4
3	Çoxlu sənədlər tələb edirlər	58	8,5
4	Girovları düzgün qiymətləndirmirlər	16	2,4
5	Kreditləri qısa müddətə verirlər	15	2,2
6	Kredit vaxtında olmaq mümkün olmur	1	0,1
7	Milli valyutada kredit almaq olmur	1	0,1
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	680	

Banklardan kredit almaq nə qədər əlavə xərclər (rüşvət) tələb edir?

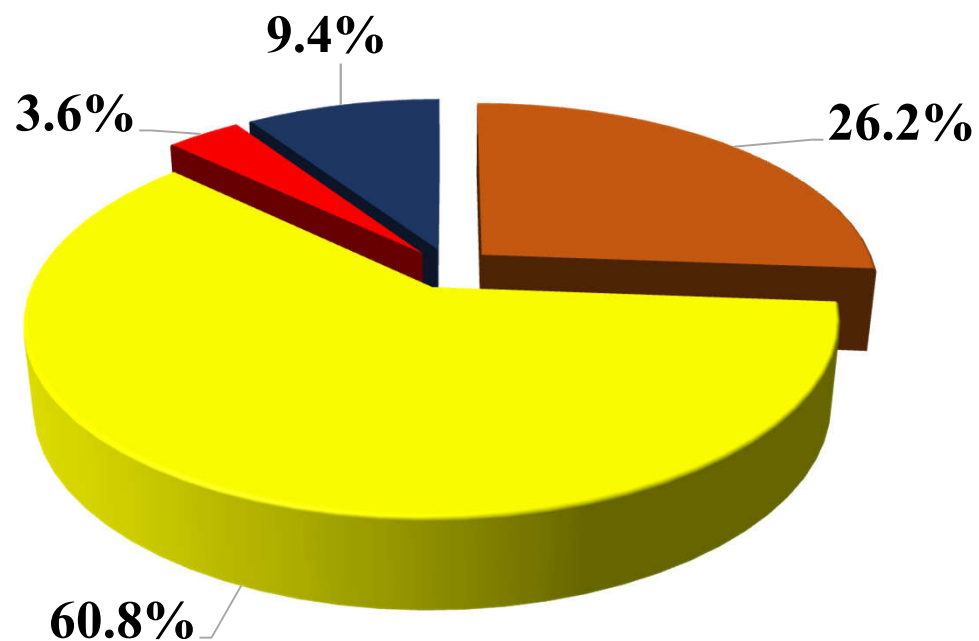
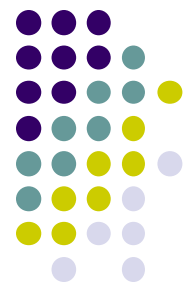
- Kredit məbləğinin 0 - 2 faizi
- Kredit məbləğinin 2 - 5 faizi
- Kredit məbləğinin 5-10 faizi
- Kredit məbləğinin 10-20 faizi
- Kredit məbləğinin 20 faizindən çox

Bəzi əlavə məlumatlar

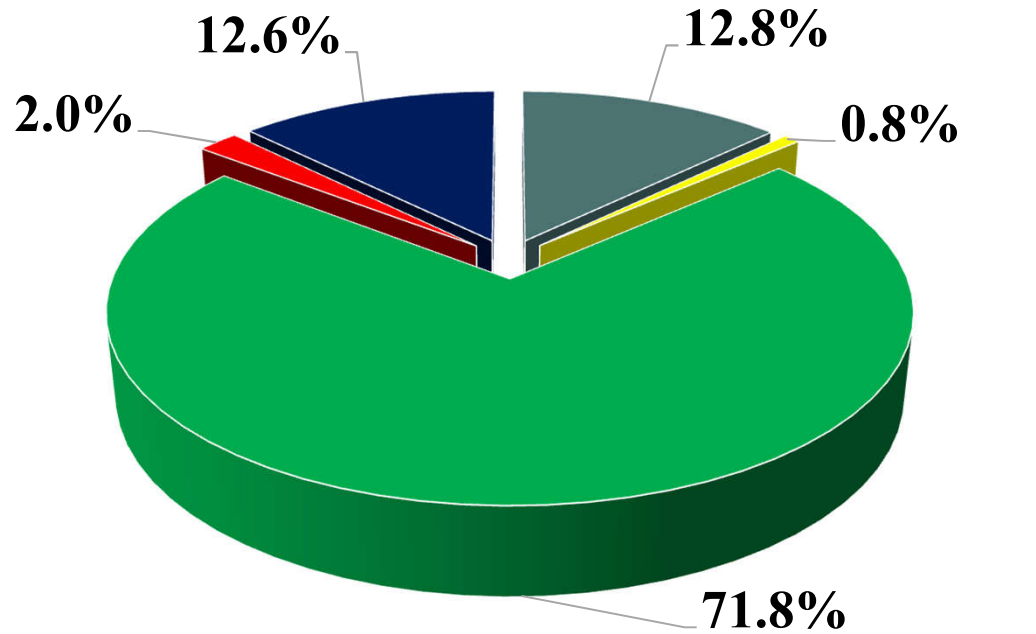
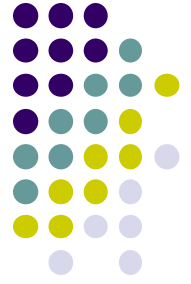
- Respondentlərin yalnız 1%-i son ildə daşınmaz əmlak qeydiyyatdan keçirmişdir və onların 80%-i bunu işi çətin hesab edir
- Respondentlərin 1,2 %-i son bir ildə Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna kredit almaq üçün müraciət etmişdir
- Respondentlərin 0,2 %-i son bir ildə lizinq xidmətlərindən istifadə etmişdir, 44,3%-nin ümumiyyətlə lizinq haqqında məlumatı yoxdur, 55,7%-i isə şərtləri ağır hesab edir.

Siz son bir ildə özünüzü məmurların özbaşınalığından müdafiə olunmuş hesab edirsinizmi?

■ Bəli ■ Qismən ■ Xeyr ■ Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Məmururlar Sizi haqsız incidərsə Siz hara şikayət etməyə üstünlük verirsiniz?

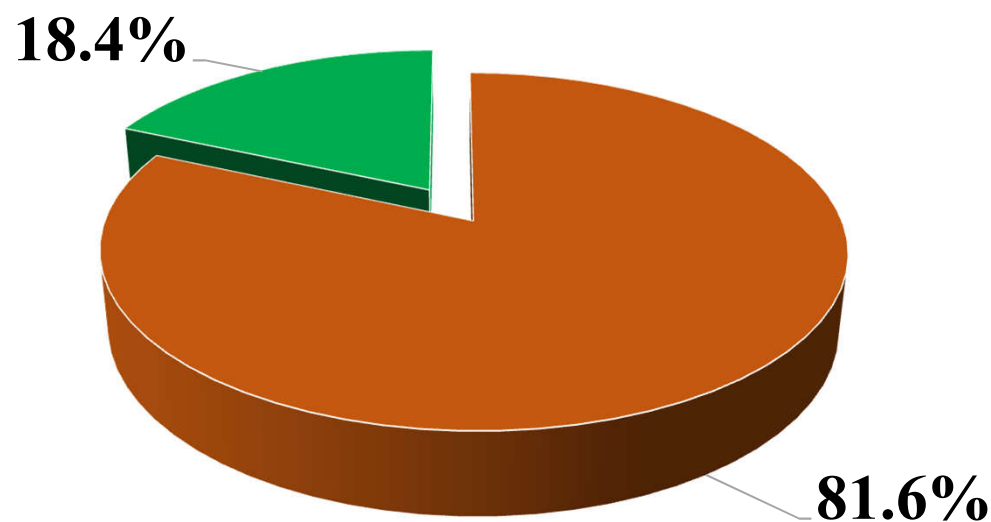
- Məhkəməyə
- Müvafiq nazirliyin (dövlət qurumunun) rəhbərliyinə
- Prezidentə
- Bütün yuxarıda qeyd edilən ünvanlara
- Heç yerə. Çalışmam müvafiq qurumla dil tapım

Fikrinizcə, vergi sistemində nəyi dəyişmək lazımdır?

		Sayı	Faiz
1	Vergi dərəcələrini aşağı salmalı	257	30,9
2	Vergilərin sayını azaltmalı	261	31,4
3	Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının artırılması	146	17,5
4	Dəyişikliklərə ehtiyac yoxdur	127	15,3
5	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	34	4,1
6	Kadrları dəyişməli	7	0,8
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	832	

Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli dövlət qurumlarının qərarları barədə məlumatı vaxtında əldə edə bilərsinizmi?

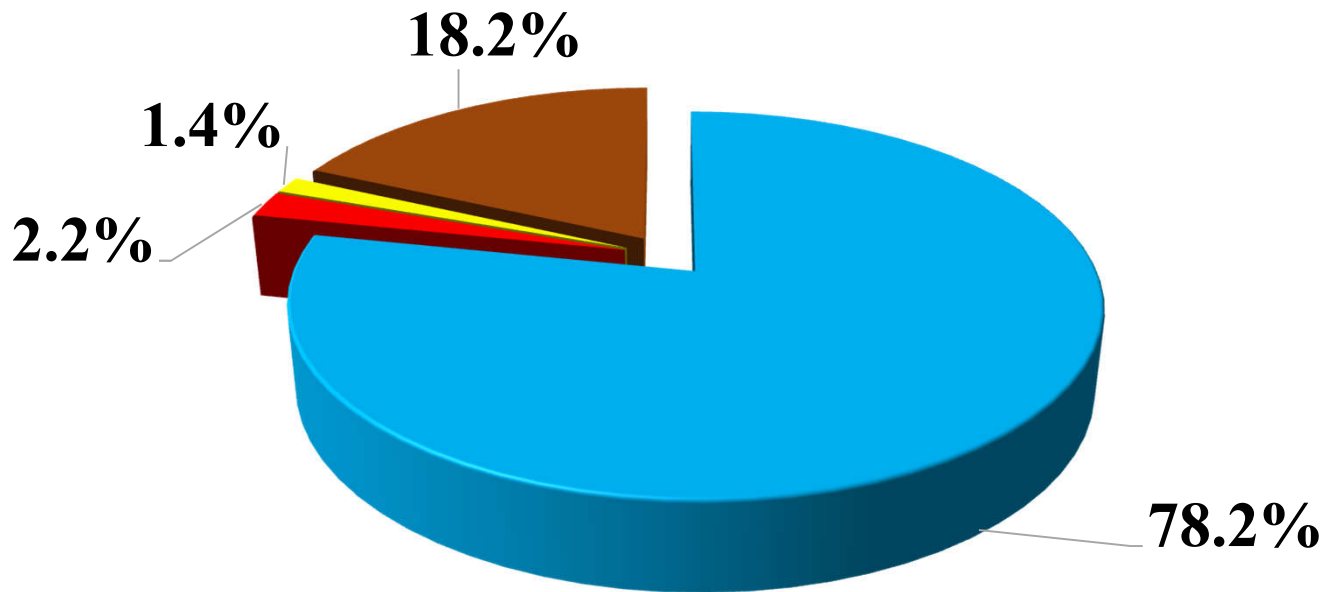
■ Bəli ■ Xeyr

Sözü gedən məlumatları əsasən necə əldə edirsiniz?

		Sayı	Faiz
1	Televiziyadan	432	45,3
2	Qəzetlərdən	304	31,9
3	Dost-tanış sahibkarlardan	194	20,4
4	Dövlət qurumlarının veb səhifələrindən	16	1,7
5	Sosial şəbəkə	6	0,6
6	Yoxlama zamanı	1	0,1
	Cəmi respondent sayı	500	
	Cəmi cavab sayı	953	

Qanunları pozmadan Azərbaýcanda bizneslə məşğul olmaq mümkündürmü?

- **Bəli, mümkündür**
- **Bəli, lakin çətindir və rüşvət verib işləmək daha rahatdır**
- **Xeyr, mümkün deyil**
- **Cavab verməyə çətinlik çəkirəm**

Azərbaycanda özəl biznesin inkişafını sürətləndirmək üçün hansı sahələrdə səyləri artırmağa ehtiyac var?

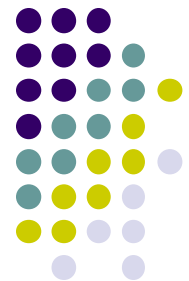

	Nazirlik və ya digər dövlət qurumu	Cox vacibdir	Vacibdir	Vacib deyil, mövcud durum məqbuldur	Cavabsız
1	Özəl biznesi əsassız yoxlamalardan və müdaxilələrdən qorumaq	45	226	103	126
2	Özəl biznesin kreditləşməsini yaxşılaşdırmaq	193	166	126	15
3	Antiinhisar nəzarətini gücləndirmək	37	164	198	101
4	Vergi növlərinin sayını azaltmaq	135	137	116	112
5	Gömrük prosedurlarını sadələşdirmək	128	218	115	39
6	Sosial ödəmələri azaltmaq	82	159	211	48
7	Əmlakın qeydiyyatını sadələşdirmək	68	152	193	87
8	Tikintiyə icazənin alınmasını sadələşdirmək	70	179	180	71
9	Lisenzia və icazələrin alınması sistemini sadələşdirmək	83	179	178	60
10	Məhkəmələrin müstəqilliyini artırmaq	54	167	182	97
11	Elektron xidmətləri genişləndirmək	81	236	105	78

Ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması üçün sahibkarlar özləri nə etməlidirlər?

		Cox vacibdir	Vacibdir	Vacib deyil
1	Təşkilatlanmaq (assosiasiyalar qurmaq) və öz maraqlarını birgə qorumaq	161	257	82
2	Öz problemlərini KİV-də fəal surətdə səsləndirmək	118	270	112
3	Rüşvətxor məmurlara rüşvət verməkdən imtina etmək	119	199	182
4	Hüquqi biliklərini artırmaq	100	236	164
5	Biznesi idarə etmə biliklərini artırmaq	116	218	166

DİQQƏTİNİZƏ GÖRƏ TƏŞƏKKÜR EDİRİK!